

Fjármálaráðuneytið

Minnisblað

Viðtakandi: Viðskiptanefnd Alþingis
Sendandi: Hjördís Dröfn Vilhjálmsdóttir; ráðgjafi fjármálaráðherra
Dagsetning: 26.06.2009
Málsnúmer: FJR08100100
Br. falykill: 001-0

Efni: Fjárhagsleg endurskipulagning sparisjóðanna

Fjármálaráðuneyti bærust tvær spurningar frá Viðskiptanefnd Alþingis:

1. Spurt er um tengingu milli 2. gr. neyðarlaganna, reglnanna frá 17. des. 2008 og ákvæðis frumvarpsins um niðurfærslu stofnfjár – af hverju eru núna sett „ný skilyrði“ af hálfu ríkisins um niðurfærslu stofnfjár, þ.e. hefur eitthvað breyst?

Í 2. grein neyðarlaganna (2008 nr. 125) segir: “Við þær sérstöku aðstæður sem greinir í 1. gr. er fjármálaráðherra fyrir hönd ríkissjóðs heimilt að leggja sparisjóði til fjárhæð sem nemur alls að 20% af bókfærðu eigin fé hans. Ríkissjóður fær stofnfjárbréf eða hlutabréf í sparisjóðnum sem endurgjald í samræmi við eiginfjárframlag sem lagt er til. Fjárhæð útgæfna stofnfjárhluta til ríkissjóðs skal að nafnverði nema sömu upphæð og það fjárframlag sem er innt er af hendi og skal það stofnfé njóta sömu stöðu og aðrir stofnfjárhlutir í viðkomandi sjóði.”

Síðar segir: “Þegar um er að ræða sparisjóð sem breytt hefur verið í hlutfélag samkvæmt ákvæðum laga um fjármálafyrirtæki skal hið nýja hlutfé nema sama hlutfalli gagnvart öðru útgæfna hlutfé og fjárframlagið er í hlutfalli við bókfært eigið fé félagsins. Ákvæði þetta tekur jöfnum höndum til stofnfjársparisjóða og þeirra sparisjóða sem breytt hefur verið í hlutfélag samkvæmt ákvæðum laga þessara eftir því sem við á.”

Með ákvæði neyðarlaganna er samkvæmt framangreindu beinlínis gert ráð fyrir að stofnfé sjóðanna verði fært að raunvirði.

Samkvæmt fyrirliggjandi frumvarpi er verið að útfæra texta neyðarlaganna og skýra betur sem ekli var gert í reglunum frá 17. desember. Stofnfjárukning sparisjóðanna verður að fylgja almennum jafnræðisreglum og útfærslan á niðurskrift stofnfjár í frumvarpinu er til að laga stofnfjárukninguna að almennum jafnræðisreglum enda væri tillegg hins opinbera á öðrum forsendum afar hæpið ef ekki beinlínis andstætt stjórnarskrá.

Í Reglum um framlag til sparisjóða frá 17. desember (5. lið) segir að ákvörðun um framlagið skuli tekin m.a. af fenginni umsögn frá Seðlabanka Íslands og Fjármálaeftirlitsins. Í umsögn Seðlabankans er lögð rík áhersla á að tryggt verði að það tap sem fyrir liggur verði borið af núverandi eigendum áður en ríkið leggur til nýtt eigið fé.

2. Spurt er hvort meiningin sé að færa stofnfé alls staðar niður í 0?

Meiningin er ekki að færa stofnfé alls staðar niður í 0. Í þeim tilvikum þar sem framlag ríkisins dugur til að koma CAD-hlutfalli sparisjóðsins upp fyrir 12% ræðst vægi eldra stofnfjár og nýs stofnfjár af nafnverði eigin fjár sem fyrir er ásamt niðurstöðu áreiðanleikakönnunar og nýs stofnfjár. Í þeim tilvikum þar sem framlag ríkisins dugir ekki til

að koma CAD-hlutfalli sparisjóðsins upp fyrir 12% þarf að grípa til frekari ráðstafana. Þær felast m.a. í að fá fleiri stofnfjáraðila að borðinu, að kröfuhafar afskrifi skuldir, lengi í lánum og þreyti lánum í víkjanleg lán eða stofnfé og að stofnfé sé niðurskrifað. Í slíkum samningum koma margir að borðinu og þá er niðurskrift stofnfjár byggð á viðskiptalegum forsendum þar sem allir sem að samningunum koma þurfa að vera samþykkir þeim aðgerðum sem gripið er til, til að bjarga viðkomandi sparisjóði. Niðurstaða um niðurskrift í slíkum tilvikum ræðst því af niðurstöðu sem fenginn er með viðskiptalegum samningum sem margir aðilar koma að.

FJÁRMÁLARÁÐUNEYTIÐ

Áb. *ET* Fskj.

22. APR. 2009

Bl. *001-0*FJR *08/00/00*

21. apríl 2009

SI 50800

Fjármálaráðuneytið
Amarhváli
150 Reykjavík

Með bréfum dags. 17. mars 2009 óskaði fjármálaráðuneytið eftir umsögn Seðlabanka Íslands um beiðni Sparisjóðs Vestmannaeyja, Sparisjóðs Norðfjarðar, Sparisjóðsins í Keflavík, Sparisjóðs Svarfdæla, Sparisjóðs Höfðhverfinga og Sparisjóðs Þórshafnar um framlag skv. 2. gr. laga nr. 125/2008 um heimild til fjárveitingar úr ríkissjóði vegna sérstakra aðstæðna á fjármáلامarkaði o.fl. Jafnframt fékk Seðlabankinn send gögn frá fjármálaráðuneytinu um Sparisjóðinn í Keflavík og Sparisjóð Vestmannaeyja, sbr. 6. gr. reglna um framlag til sparisjóða. Gögn um aðra sparisjóði hafa ekki borist.

Seðlabanki Íslands leggur ríka áherslu á að eftirfarandi atriðum verði fylgt ef heimild til fjárveitingar úr ríkissjóði verður nýtt til endurfjármögnunar sparisjóða:

1. Breytingar verði gerðar á yfirstjórn viðkomandi fjármálafyrirtækja þar sem það á við
2. Framtíðar arðgreiðslur verði háðar takmörkunum
3. Nýjar viðskiptaáætlanir liggi fyrir, þ.m.t. nákvæmar áætlanir um lækkun kostnaðar
4. Leitað verði leiða til að fá fleiri aðila til að leggja stofnununum til nýtt eigið fé
5. Tryggt verði að það tap sem nú liggur fyrir verði borið af núverandi eigendum áður en ríkið leggur til nýtt eigið fé.

Í reglum fjármálaráðuneytisins um framlag til sparisjóða kemur fram að lögbundið eiginfjárlutfall sparisjóðanna eftir framlag ríkissjóðs skuli ekki vera lægra en 12%. Í þessu sambandi vill Seðlabanki Íslands taka fram að mikilvægt er að eigið fé sparisjóðanna verði metið af Fjármálaeftirlitinu og endurskoðendum sparisjóðanna og niðurskrifað eins og þörf krefur áður en ríkissjóður leggur fram nýtt eigið fé.

SEÐLABANKI ÍSLANDS

KALKOFNSVEGI 1 · 150 REYKJAVÍK

SÍMI: 569 9600 · NETFANG: sedlabanki@sedlabanki.is · BRÉFASÍMI: 569 9605

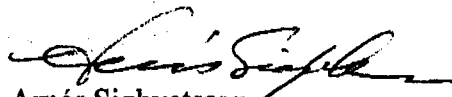
Jafnframt er mikilvægt að reynt verði að fá sveitarfélög og aðra mögulega bakhjarla sjóðanna til að leggja fram nýtt eigið fé ásamt ríkissjóði til að styrkja sparisjóðina og dreifa eignarhaldi.

Seðlabanki Íslands leggur mikla áherslu á að eftir eiginfjárframlag úr ríkissjóði verði sparisjóðirnir traustar og arðsamar rekstrareiningar. Í því sambandi þarf að kanna sameiningar sparisjóða áður en framlög eru ákveðin. Ljóst er að tekjur af grunnstarfsemi sparisjóðanna þurfa að aukast, þ.m.t. tekjur af vaxtamun, og gera þarf átak í lækkun rekstrarkostnaðar. Mikilvægt er að helstu áhættur sparisjóðanna, s.s. útlánaáhætta og lausafjáraáhætta, verði innan viðráðanlegra marka og áhættustýring og innra eftirlit verði eflað. Þá er mikilvægt að ójöfnuður vegna gjaldeyrisstöðu, sem er verulegur hjá sumum sparisjóðum t.d. hjá Sparisjóðnum í Keflavík, og verðtryggingarójfnuður verði sem minnstur.

Virðingarfyllt
SEÐLABANKI ÍSLANDS

Svein Harald Öygard
seðlabankastjóri

Arnór Sighvatsson
aðstoðarseðlabankastjóri

